

INFORMACIJE

INFORMOJ

Leto / jaro 21, št. / n-ro 3

september / septembro 2016

Uvodnik

Frontartikolo

Poletni dogodki naj bi bili bolj počitniški, a v esperantskem gibanju to v celoti ne velja. V ta čas padejo letni kongres UEA, Dan esperanta pa tudi slovenske posebnosti, kot je Bogračfest. Tudi v senci palme ob morju ali smreke v hribih se včasih rojevajo izvirne misli in nastajajo dela, ki bodo dali sadove v kasnejših mesecih in letih. Če ne drugega pa si človek na počitnicah uredi misli in pripravi načrt za delovanje v naprej. Naš bilten tudi tokrat izpolnjuje svojo funkcijo kronike, namreč poskuša zbrati pomembnejše dogodke in informacije preteklega četrletnega obdobja. **IO ZES**

Iz dejavnosti ZES

El la agado de SIEL

Pobuda za »Deklaracijo o jeziku«

Po večkratnem obravnavanju in prelaganju je Izvršni odbor ZES oblikoval besedilo predloga »Deklaracije o jeziku« za organe Evropske esperantske unije, ki so se sestali ob 101. kongresu UEA v Nitri. Pobuda za sprejetje deklaracije je bila uvrščena na dnevni red skupščine EEU dne 24. julija 2016 v Nitri. Besedilo predloga lahko preberete v tokratni rubriki *Komentiramo / Ni komentas*.

Iz šeste točke zapisnika letošnje skupščine EEU je razvidno, da je bil predlog soglasno zavrjen. Kot argument za tako odločitev je navedeno, da jezikovna politika Evropske unije temelji na prizadevanju, da bi vsakdo uporabljal svoj nacionalni jezik.

Za neuspeh pobude ZES je veliko krivo to, da nihče od pobudnikov predloga ni osebno predstavil in zagovarjal predloga. Vsekakor bi bilo treba pobudo tudi podpreti s predhodnim lobiranjem. Tako pa je bila pobuda na hitro zavržena, morda zaradi majhnosti Slovenije, zaradi zavračanja vsega, kar ni zraslo na lastnem zeljniku, zaradi averzije do težko izvedljivih projektov, zaradi hipokrizije govorcev svetovnih jezikov, ki v resnici ne podpirajo uveljavitve esperanta kot lingve franke.

Izvršni odbor ZES bo moral preučiti nastalo situacijo in sprejeti nadaljnje korake, ki bi lahko bili preoblikovanje predloga in njegovo ponovno predložitev, javna

reakcija na nenavadni odnos EEU do pomembne zadeve za prihodnost esperanta v EU ali kaj drugega za doseganje cilja, da postane esperanto najpomembnejši jezik za komuniciranje z drugimi narodi. **O.K.**

Mallonga saluto – brua aplaŭdo

El la taglibro de Davorin Jurač, partoprenanto de la 101a UK en Nitra

Sabato, la 23a de julio

Antaŭ la sepa mi ekveturiĝis el Prevalje al Maribor. Tie atendis min Zdenka. Ni kune vojaĝis al Nitra. Ŝi estas bona ŝoforino kaj la veturado estis agrabla, pro babilado la tempo tre rapide pasis. Zdenka decidis iomete ripozi en la hotelĉambro. Mi iris malkovri la ĉirkaŭaĵon de la hotelo kaj trovi la kongresejon. Per helpo de preterirantaj esperantistoj mi facile trovis la »UFO dom«. Tio estis la kongresejo, ĉar konstruaĵo vere similas al la fluganta telerego. Tie mi ricevis saketon kun kongresa libro kaj aliaj bezonaĵoj. Mi deziris preni ankaŭ la saketon de Zdenka, sed pro sekureco ne eblis, ĉiu devis preni ĝin persone.

Antaŭ la kongresejo mi aŭdis:«Davorin!». Estis Marilo, la edzino de mia hispana amiko Angel. Lastfoje ni renkontiĝis antaŭ naŭ jaroj. Ni forte brakumiĝis kaj iris trinki bieron. La unua deziro plenumiĝis: mi trovis malnovajn amikojn. Vespere okazis »Movada foiro«. Tie mi parolis kun kelkaj konatuloj kaj FB-amikoj.

Dimanĉo, la 24a de julio

Mi dormis tre bone, eble ĉar la lito en la hotelo estis simile malmola, kiel mia hejme. El la kongresejo ni

veturis per aŭtobusoj al la salono Zamenhof, kie okazis solena inaŭguro. Post la salutparoladoj de prezidanto de UEA Mark Fetes kaj aliaj estraranoj, salutis nin urbestro de Nitra eĉ kelkajn vortojn esperante. Ĉi-jare la honoro saluti pli ol 1.200 esperantistojn el la tuta mondo, apartenis al mi. Pro la tempomanko mi decidis saluti: »Mi salutas vin en la nomo de Slovenio!« Mallonga saluto kaj la brua aplaŭdo okazis kaj mi estis kontenta kaj fiera.

Kiam mi revenis al kongresejo mi vizitis libroservon kaj aĉetis kelkajn librojn kaj donacetojn. La tago agrable pasis en la rondo de miaj hispanaj geamikoj. Vespere okazis la »Nacia vespero« ĉe la ĉefurba placo tre proksime de mia hotelo. Estis belege; junaj folkloristoj senpaŭze dancis kaj la orkestro ludis. Ĉirkaŭ la placo staris ĝiĉetoj ki oni povis aĉeti memoraĵojn kaj slovakan manĝaĵon kaj trinkaĵon.

Lundo, la 25a de julio

Zdenka ĉion ordigis, ke ni vendis dudek ekzemplojn novajn librojn de Vinko Ošlak: »There's Probably No Atheist« - »Probable troviĝas neniu ateisto«.

Posttagmeze kunsidis fervojistoj de IFEF. Inter multaj novaĵoj amiko Martin Stuppnig prezentis sian libron. »Home en senhomeco«. Temas pri la dua mondmilito, kaj liaj impresoj el tiu malfacila tempo.

Mardo, la 26a de julio

Pro la varmo kaj humido Zdenka ne fartis bone, kaj ŝi decidis revojaĝi hejmen sola. Ŝi petis Zlatkon, ke mi povu revojaĝi kun li kaj lia edzino Ruža. Ni ĉiuj iomete zorgiĝis pri Zdenka, sed kiam ŝi sendis SMS-mesaĝon, ke ŝi bonorde revenis al Maribor, ni tuj trankviliĝis.

»Astrobiologio kaj vivo en nia kaj aliaj sunsistemoj« estis temo, kiun prelegis profesoro de Jerusalema universitato Amri Wandel. Tio estis mia temo, ĉar mi estas prezidanto de astronoma asocio *AD Polaris* en Prevalje. Vespere mi vizitis teatron: »El la vivo de insektoj«

Merkredo, la 27a de julio

Estis ekskurtago. Sed mi decidis iri al Nitra kastelo kaj ĉirkaŭ la urbo.

Ĵaŭdo, la 28a de julio

La dua parto de prelego pri ebleco da vivo en nia sunsistemo. Interesa temo, kvankam estas ebleco tre ege malgranda. Kiam Amri finis, li afable kopiis la prelegojn al mia USB poŝmemorilo, ke mi povu prelegi al miaj astronom-klubanoj kaj bazlernejanoj, kiam ni organizos observadojn. Tiel mi povos montri al junuloj kiel funkcias la kosmo kaj esperanto. Vespere mi vizitis teatraĵon »La kredito«. Estis komedio tre amuza.

Vendredo, la 29a de julio

Astronoma temo: »Ĉu Zamenhof kaj Esperanto povas endanĝerigi nian Teron?« Temas pri asteroidoj kiujn malkovris la finna astronomo kaj esperantisto Yrjö Väisälä la 18an de marto 1936 kaj la 6-an de februaro 1938. La unua nomiĝas Esperanto kaj la dua Zamenhof. Laŭ esperantistoj nomiĝas ankoraŭ naŭ asteroidoj. Por ni estas interesa tiu, kiu nomiĝas Tito. Ĝin malkovris serba astronomo Milorad B. Protić la 29-an de novembro 1937. Interesa dato, ĉar la nova Jugoslavujo naskiĝis ses jarojn poste. La respondo de la hodiaŭa temo estas: Ne, neniu el tiuj dek unu asteroidoj estas danĝera por nia Tero, ĉar ili havas orbitojn inter la orbito de planedoj Marso kaj Jupitero. Prelegis Amri Wandel, ĉar doktoro Michael Maitzen malsaniĝis, kaj ne venis.

Mi ankaŭ partoprenis la Sciencon forumon kaj la prelegon de Anna Striganova pri fabeloj. Vespere okazis Internacia muzika festivalo. De kongresejo ĝis la ĉefa urba placo ni iris en granda procesio tra la urbaj ŝoseoj kaj akompanis nin laŭteĝaj tamburistoj. Nitra estis nia! Almenaŭ tiunokte! Dekoj da esperantaj flagoj kaj mil esperantistoj anoncis, ke post 129 jaroj esperanto ankoraŭ vivas.

Sabato, la 30a de julio

Post matenmanĝo Ruža, Zlatko kaj mi ekveturis al la kongresejo, kie jam atendis nin Orlando Raola, doktoro de Ĥemio, kubano, kiu nun vivas en Usono. Li deziris vidi Slovenujon, kaj lia deziro plenumiĝis. La veturado estis agrabla. Zlatko kaj Orlando sidis malantaŭe, kaj ili babilis pri Slovenujo kaj pri Kubo. Ruža ŝoforis kaj ni baldaŭ atingis Maribor. Ni akompanis Orlandon ĝis la hotelo Orel. Poste ni veturis ĝis Zdenka, kie atendis min mia aŭto.

Por la fino mi devas skribi, ke la UK plenumis miajn atendojn kaj dezirojn. Precipe interkonatiĝi kun profesoro Amri Wandel, aŭskulti liajn prelegojn. Aĉeti kelkajn librojn. Renkontiĝi kun miaj malnovaj amikoj. Ekkonigi la novajn, kaj eltrinki kelkajn bierojn en la rondo de amikoj: Vesna, Vladimir, Angel, Marilo...

Koreaj esperantistoj en Ljubljano

La 3an de aŭgusto 2016 grupo de ok sudkoreoj kaj du kroatoj, gvidata de So Gilsu kaj Marija Belošević, venis el Zagrebo viziti Ljubljanon. Nur Janez Jug havis tempon akcepti ilin ĉe vagonaro kaj gvidi ilin tra la urbo de la fervoja stacio ĝis la funikularo. Ĉar ili havis je dispono nur ok horojn, li montris al ili kelkajn gravajn vidindaĵojn. Li gvidis ilin preter la monumento de generalo Maister laŭ la strato Miklošičeva ulica al la placo Prešernov trg. Dumvoje li montris al ili la monumenton de la fama slavisto Miklošič. Post mallonga halto ĉe Tripontejo ili rigardis la placon Kongresni trg, eniris la konstruaĵon de la Nacia kaj universitata biblioteko por vidi la faman ŝtuparon al la granda legejo. De la placo de la franca revolucio kaj Križanke ili iris laŭ la bordo de la rivero Ljubljana al la funikularo. Je la 12a horo kaj 30 minutoj ili daŭrigis la viziton sen gvidado. Kune ili trarigardis la kastelon kaj tie manĝis kunportitajn manĝaĵojn. Poste unu grupo vizitis nacian kaj etnografian muzeojn, alia la urbon. **J.J.**

Iz dejavnosti EDL

El la agado de ESL

Predstavitev na ladji Aloha

Na fb-strani osebe Ostoj Kristan je bila za krog prijateljev objavljena spodnja vest v obeh jezike. Priloženo je bilo pet fotografij z dogodka. S tem je bila dana možnost razširitve obvestila v druge kroge prijateljev in v esperantska glasila ter spletna strani.

Na motorni jahti Aloha, ki je po dalmatinskih otokih vozila 32 slovenskih turistov pretežno Gorenjcev in Ljubljančanov, je bilo 21. julija med plovbo na otok Lastovo predavanje o esperantu, ki se ga je udeležilo 25 radovednih poslušalcev. Po standardni power-point predstaviti ZES je Ostoj Kristan v uri in pol predstavil mednarodni jezik esperanto in odgovoril na različna zavedna vprašanja. Mnoge zainteresirane poslušalce ja napotil na samoučenje na spletiščih lernu.net in duolingo.com.

Sur la motora jahto »Aloha«, kiu inter la insuloj de la Suda Dalmatujo veturigis 32 slovenajn turistojn ĉefe el Ljubljana kaj Supra Karniolo, okazis la 21an de julio dum la navigado al la insulo Lastovo prelego pri Esperanto al 25 scivolemaj aŭskultantoj. Per la tipa »power-point« prezentaĵo de SIEL, Ostoj Kristan prezentis dum unu kaj duona horo la internacian lingvon Esperanton kaj respondis al diversaj rilataj demandoj. Li direktis multajn interesiĝantojn al la memlernadokursoj en la retejoj »lernu.net« kaj »duolingo.com«.

Predavanje na jahti Aloha med plovbo (Foto: M.D.)

Da dogodek ne bi ŝel v pozabo, saj je del ŝirŝega projekta predstavitev esperanta slovenski publiko, ga povzemamo tudi v naŝem biltenu. Velja poudariti, da je bil odziv na predavanje na Alohi zelo dober, ves dan so se med kopanjem ŝliŝale razne besede v esperantu, nekateri so zagotovili, da bodo preizkusili samoučenje na navedenih spletiŝĉih, novinarka Neva Ŝeleznik pa je

obljubila članek o dogodku v septembrski številki revije Ženska. In svojo obljubo je tudi izpolnila. **O.K.**

Članek v Gorenjskem glasu

Predstavitve esperanta na osnovni šoli Simona Jenka v Kranju, ki jih izvaja predsednica ED Ljubljana Nika Rožej, niso ostale brez odziva. V Gorenjskem glasu od 5. julija 2016 je bil na strani 16 v rubriki »mularija« objavljen članek dveh učenk 5. razreda Ajde Mali in Hane Kocić o posebni delavnici o esperantu v njihovem razredu 11. maja 2016.

Mladi dopisnici sta poleg kratkega opisa dogajanja na delavnici z »obveznim« petjem in plesom na prevod narodne pesmi *Marko saltas, Marko saltas...* pozdravili darilo šolski knjižnici – slikovni slovar (Mil unuaj vortoj - op. ur.). V razredu so nato organizirali tudi tekmovanje v izdelavi plakatov na témo *Mir na zemlji* in ti dve učenci, ki sta sklenili, da se bosta esperanta tudi naučili, sta na plakat napisali: Paco sur tero, nia plej granda trezoro.

Članek v Gorenjskem listu je ilustriran s to sliko Nike Rožej med predstavitvijo v razredu. **O.K.**

Iz dejavnosti KEP

El la agado de EKP

KEP kot območna sekcija ZES

Ohranjamo rubriko, posvečeno dejavnosti esperantistov iz Posavja, ker podpiramo lokalno organiziranost v neformalnih skupinah, ki nastopajo kot območne sekcije ZES ali katerih drugih kulturnih, vzgojnih, ljubiteljskih in podobnih društev. Za navezavo stikov in spremljanje dejavnosti esperantske sekcije Posavje lahko uporabite spletno stran <http://www.antonmihelic.com/> in tam navedene povezave.

Vabilo na tečaje osnov esperanta

Vsem javnim in zasebnim izobraževalnim organizacijam za mladino in odrasle, kulturno-umetniškimi, literarnimi, slavističnimi in podobnim društvom na področju Posavja, Dolenjske in Bele krajine Anton Mihelič iz Brežic po facebook-u sporoča, da je pripravljen pri njih in po njihovem urniku voditi študijske krožke in tečaje osnov nevtralnega mednarodnega jezika Esperanto. Ima licenco za mentorja študijskih krožkov in mednarodni izpit iz esperanta - B1.

Več o njem in njegovih izkušnjah lahko preberete na spletnih straneh: www.antonmihelic.com in na FB-profilu: www.facebook.com/antonmhl. Kdor želi podrobnejše informacije in dogovor o izvajanju pouka naj piše na e-naslov: antonmhl@gmail.com.

Iz dejavnosti EDM

El la agado de ESM

ESPERANTSKO DRUŠTVO
ESPERANTO-SOCIETO
MARIBOR

Dan esperanta 2016

Da bi Dan esperanta v Sloveniji ne minil čisto neopazno, so se mariborski esperantisti zbrali v torek, 26. julija ob 18. uri v dvoranci mestne četrti Center v Kacovi ulici. Poleg treh članov društva, ki so esperantski praznik doživljali v Nitri na kongresu UEA, se je zbralo devet članov in članic, da so brez posebnega programa malo pokramljali in prigriznili v vročem poletnem popoldnevu. Med drugim so preko youtube-a poslušali in gledali

nastop Ŝomarta in Nataše - Kisu min multe. Kratko poročilo o dogodku in več slik je bilo objavljenih na fb-strani EDM **M.V.**

Tisti, ki niso šli v Nitro, so proslavili dan esperanta v Mariboru

Espero - somero

Izšla je nova številka glasila EDM Espero. Poletna številka na 27 straneh formata A4, ki ji po domače rečemo *Espero – somero*, je v elektronski obliki na razpolago za kopiranje in morebitni natis na spletišču društva na strani Dogodki | Okazajoj v rubriki Glasilo | Bulteno.

Kot smo se že razvadili, je bilten oblikovno in uredniško na zelo visoki ravni. Večina prispevkov je dvojezičnih. Bogata slikovna oprema dopolnjuje zanimive članke in vesti.

O vsebini številke največ pove kar uvodna beseda urednika Maria Vetriha:

V tej številki glasila vas najprej seznanjamo z delovanjem našega društva v prvem polletju letošnjega leta.

Naslovnica je posvečena spletni strani in aplikaciji za brezplačno učenje esperanta Duolingo. Preko te aplikacije (in preko spleta) je v glavnem preko pametnih telefonov prijavljenih preko 481.000 tečajnikov. V Sloveniji poteka organiziran tečaj esperanta preko "duolingo za šole" v eni izmed OŠ v Kopru, kar opisujemo v enem izmed prispevkov.

Vsebina je dokaj pestra, ker se pojavljajo precej raznolike teme: od srečanja esperantistov na Lisci, predavanja o irisih Izidorja Goloba, do vloge esperanta pri osvobajanju Slovenije opisane v prispevku Vinka Ošlaka.

Med drugim lahko berete prispevek o pianistu Sergeju Tanejevu, ki je pisal tudi v esperantu. Prispevek je iz ruščine prevedla Virineja Kajzer.

Za vsako številko glasila se trudimo pridobiti prispevke iz bolj ali manj oddaljenih dežel. Tokrat smo si izmenjali prispevka z Indonezijsko esperantsko zvezo (IEA). V njihovem glasilu je bil objavljen prispevek Jerneje Jezernik o Almi M. Karlin, ki je bil objavljen tudi v lanski poletni številki našega glasila. V našem glasilu pa lahko preberete o njihovem kongresu treh držav: Avstralije, Nove Zelandije in Indonezije.

Iz Japonske smo dobili krajšo vest od esperantista Etsua Miyoshija, ki je predsednik Odbora 6. svetovnega festivala lutk.

Iz Nizozemske se oglašča "naša" Nika Siebenreich, ki nas obvešča o delovanju esperantske mladine in njihovem tradicionalnem jesenskem srečanju *Klaĉkunveno Postsomera*.

Na koncu glasila najdete kratko zgodbo Julia Baghyja *La ŝuflikisto*.

Iz dejavnosti ŽED

El la agado de FES

Poročilo o rednem letnem zboru

Poleg članov društva so se zbora dne 18. junija 2016 v prostorih Mestne četrti Radvanje v Mariboru udeležili gostje iz mestnega ED Maribor in ZESa. Po uvodnem delu s pozdravnim nagovorom predsednika je predstavnik ZESa poudaril pomen nadaljnega obstoja društva, saj je ŽED edino esperantsko društvo pri nas, ki temelji na določeni stroki.

Predsednik društva g. Jovan Mirkovič je podal poročilo o delu društva v letu 2015/2016 pretežno v njegovem domačem okolju Lendava – Murska Sobota. V istem poročilu je podal tudi opis dela tajnika društva g. Kovača o aktivnostih, izvedenih pretežno v Mariboru. Finančno poročilo je podala blagajničarka ga. Grosek. Obe poročili so udeleženci soglasno sprejeli.

Po daljši razpravi je bil razrešen dosedanji predsednik društva in imenovan novi t.j. dosedanji tajnik g. Karl Kovač. Dosedanji predsednik prevzame funkcijo tajnika. Predstavnik EDM je opozoril, da je treba te spremembe sporočiti na Upravno enoto v 30 dneh.

Plan dela za 2016/17 je podal Karl Kovač, navzoči pa so v plan uvrstili:

1. Osvežitev spletne strani društva. To je v teku in tik pred zaključkom.
2. Pridobitev novih članov.
3. Udeležba na Bogračjadi dne 27. avgusta v Lendavi.
4. Pridobitev prostorov za delovanje društva.
5. Ureditev arhiva (vezano na pridobitev prostora).

6. Na mednarodni dan jezikov, ki bo 26. septembra, je treba javnosti dati signal, da obstajajo še esperantisti, ki so aktivni v druŝtvi – Okrogla miza DES (Druŝto za evropsko zavest).

Razen tega, so navzoči bili soglasni, da zamisli o mednarodnem letovanju otrok ŝelezniŝkih delavcev v sindikalnih domovih kot poletni ŝoli spoznavanja esperanta ni moŝno slediti zaradi druŝbeno-ekonomskega poloŝaja (denar, kader, pripravljenost starŝev zaupati otroke itd). **Vir: spletiŝe ŜED**

Obĉni zbor ŜED 18. 6. 2016 (Foto: Karmen Janĉar)

Pobuda varuhinji pravic

Predsednik in tajnik ŜED sta izkoristila napovedan obisk varuhinje ĉlovekovih pravic Vlaste Nussdorfer v Murski soboti. Ne v imenu druŝtva, temveĉ kot obĉana, **ki ju moti vse veĉji pritisk angleŝĉine, namesto da bi postopno uvajali nevtraln mednarodni jezik esperanto**, sta zaprosila za sprejem in vloŝila tudi pisno pobudo instituciji Varuha ĉlovekovih pravic RS (ta dokument objavljamo v rubriki *Komentiramo / Ni komentas*).

Varuhinja ju je sprejela 1. junija ob 16:30 uri v sejni sobi ŝupana Murske Sobote in se zadrŝala z njima v razgovoru v pozitivnem vzduŝju 15 minut.

Varuhinji sta posebej predstavila vaŝen del pobude, da so varuhi ĉlovekovih pravic morda najbolj primerna institucija za usklajevanje zadev okrog uvajanja pouka esperanta v osnovne ŝole, tako na ravni drŝave, kakor naŝih sosednjih drŝav. Varuhinja se je strinjala, da gojijo stike tudi z varuhi naŝih sosed.

Na koncu razgovora je prosila, da jim posredujemo vsebino dopisovanja z Zavodom za ŝolstvo RS.

Pisni odziv varuhinje ima datum 28.6.2016 in ga je po e-poŝti prejel Jovan Mirkoviĉ. Posredoval ga je tudi vodstvu ZES. V spremnem tekstu je omenjeno, da je dopis namenjen pobudnikom in ni za javno objavo. Po prvi oceni so napotki na koncu dopisa o moŝnostih naŝega nadaljnega delovanja kar dobri. Vsekakor je

vredno in potrebno odziv varuhinje ĉlovekovih pravic prouĉiti in obravnavati tudi v organih ZES. **K.K.**

Baltaj Esperanto-Tagoj

Ĉijare mi la unuan fojon partoprenis Baltajn Esperanto-Tagojn (BET - 52), kiuj okazis en Litova kuraĉloko Birŝtonas. Kiel videble el la nomo, la aranĝo okazigas ĉiujare sinsekve en unu de tri Baltaj landoj: Litovujo, Latvujoj kaj Estonujo.

Oktaga aranĝo okazis inter la 2a kaj 10a de julio 2016. Partoprenis ĝin pli ol 300 esperantistoj el 30 landoj. Tiu multnombra partopreno estas surpriza, se oni komparas ĝin kun la nombro de partoprenantoj en aliaj Esperanto-aranĝoj. Plej multis litovoj kaj aliaj najbaraj landanoj. Interesa estis la partopreno de amaso da ĝejunuloj kun perfekta lingvo scio.

Litovujo forte subtenas sian Esperantan Ligon kaj finance helpas al organizo de multaj staĝoj kaj kampoj kun E-kursoj. Tial ne mirigas, ke Alta Protektanto de la aranĝo estis Ŝtata Ĉefministro Algirdas Butkieviĉius. Litova Registaro finance subtenis la partoprenon de ĝejunuloj, precipe je la vidpunkto de edukado. Pro tio okazis ĉiutage diversnivela lingvokursoj.

La programo abundis je multego da diversstemaĵoj prelegoj, eĉ tri - kvar samtempe. Ĉiuvespere okazis koncertoj de konataj muzikistoj, laŭ mia plaĉo plej sukcese JoMo. (Jean Marc Leclercq) el franca Tuluzo. Ne nur en Esperanto, li kantas (kaj bone prononcas) en pli ol 30 lingvoj (ankaŭ tiun: Kdor ne ŝkaĉe ni Slovenec – Kiu ne saltas, ne estas sloveno). Li scias ekdanci la publikon, kun ofta partopreno de la tuta salono. Bazo de liaj muzikelementoj estas okcitana muziko. Krom li koncertis: *ĴomArt kaj Nataŝa*, litova ensemblo *Asorti*, Mikaelo Bronŝtajn, Prof. J. Dobrzynski kaj aliaj litovaj instrumentistoj. Estis prezentita teatraĵo *La Kredito*, en kiu aktorin Saŝa Pilipoviĉ kaj Georgo Handzlik. Bulteno kun la nomo *Balenido* estis eldonita ĉiutage, sub redakto de Stano Marĉek. Balenido estas blazono de Birŝtonas, kvankam tiu situas preskaŭ cent kilometrojn for de la Balta maro. Ĉar ni ne povas scii, kio okazis en glacia epoko, ni devas kredi al nunaj asertoj.

Mi partoprenis la akcepton ĉe la urbestro de Birŝtonas s-ino *Nijole Dirginĉiene*. La provizo estis fakte tro abunda kaj diversspeca. Tie ni preparolis la eblon de kontaktoj inter ŝia kaj unu de niaj urbetoj. Ni vidis kion diras nia kompetentuloj. Tio estas interesa nur, se kiel ponto lingvo estus Esperanto.

Birŝtonas estas bele finaranĝita urbeto. De ili ni povas ellerni la eluzon de t.n. EU-financado. Aranĝita por promenado kaj ĝuado apud multaj belaj ornamaĵoj. En komenco oni havas imagon de dismetitaj objektoj, sed ĉien gvidas bele konstruitaj vojoj kaj vojetoj.

La partoprenantoj Mirkoviĉ, Koutni, Ŝevĉenko

Manko de Litovio (kaj aliaj baltaj landoj) estas malbona trafika ligo kun la najbaraj landoj. Bone atingebla nur ŝosee kaj aviadile. Ĉimomente ili per EU-financado konstruas *Baltan koridoron*, fervojan normalŝpuran ligan kun Pollando. Mi havis la feliĉon veturi sur tiu linio, kiu oficiale ankoraŭ ne funkcias. Sur la litova flanko ĝi nur prove funkcias. Pro tio estas iom strange, ke trajno devas antaŭ ĉiu samnivela pasejo bremsi kaj eĉ halti. Ja, loĝantaron oni devas alkutimigi al nova trafik-infrastrukturo. Alia manko de la nova fervoja linio estas, ke oni verŝajne ne povos veturi sur ĝi pli ol 120 km/h pro multaj kurbiĝoj. Litovaj fervojaj trakoj estas duopaj – kun normala kaj larĝa trakŝpuroj. Litovujo ankoraŭ ne estas ano de la Internacia Fervoja Unio (UIC). Stacidomoj kaj alia infrastrukturo estas en solida stato. Certe la impresoj estas pozitivaj. **Jovan Mirkoviĉ**

Litovaj duopaj trakŝpuroj – normala kaj larĝa

Prenovljeno spletiŝe ŽED

Z veseljem obveŝĉamo javnost, da je zaživelo renovljeno spletiŝe ŽED Maribor. Novo oblikovado na novaj platformoj estas delo podĵetja KlikNET.si. Upajmo, da se bo zagon z novimi vsebinami in ĉlanki ter vestmi nadaljeval, kajti le živa spletna stran ima smisel, sicer je le arĥiv, ki lahko izgine vsak trenutok.

Pa poglejmo, kaksna je struktura spletiŝa ŽED. Na naslovnicu pridemo z naslovom <http://fes.si/>, tam najdemo najprej kratko predstavitev druŝtva v slovenŝĉini in esperantu, v zaglavju pa so povezoj na rubrike *Zgodovina druŝtva*, *O esperantu* in *Ĉlanki in novice*. Te lahko doseĝemo tudi na aliaj stranoj spodaj ali na desni. Dodata je tudi galerija fotografij, ki ima trenutno duj tematska niza. **O.K.**

Bograĉfesto 2016

Sekcio de FES Lendava sabate, la 27an de aŭgusto jam kvinan jaron sinsekve partoprenis la tuttagan aranĝon en la mezo de Lendava. Oficialaj tri kuiristoj estis – sur la foto staras en la malantaŭa vico: Denis en la mezo, sur lia dekstra flanko Natalija, ambaŭ el Dolgovaŝke gorice – do lokanoj, kaj s-ino Erzi el Hungario. Inter pli ol cent skipoj ni atingis la solidan 16an lokon. Estis varma, suna tago, inter kuiristoj, iliaj fervoraj helpantoj kaj tra la tuta evento regis bona humoro, tra-trempita per pozitiva energio. Al multaj preterirantaj vizitantoj ni donis informojn pri Esperanto. **K.K.**

Komuna foto de kuiristoj kaj helpantoj

Komentiramo

Ni komentas

Pobuda instituciji Varuha ĉlovekovih pravic RS

Jezikovna diskriminacijo – Mednarodni jeziko za vsakogar

Osnovna, naravna ĉlovekova pravico je, da se z bliŝnima spozanemo v svaĝem matema jeziko, globalno pa v nevtralnema Mednarodnema, ki je na voljo ŝe skoraj polnima 13 desettetia. To je Esperanto, ki ga je nĝev 'oĉe' dr. L. L. Zamenhof sestavil naĉrtne v ta namen iz prvima najbolla razŝirnima svetovnima jezika. V praktiko se je izkazal praimerena za vsestransko medsebojnema spozanemo.

Strokovnjaka za jezike, člana Akademije Esperanta, sta med drugim zapisala:

Humphrey R. Tonkin (1939), profesor angleškega jezika, upokojeni predsednik Univerze Hartford v ZDA, v svojem sestavku **Pravica do komuniciranja: Znanje jezika za najširše komuniciranje bi moralo biti dosegljivo vsakemu človeku tudi v smislu osnovnih človekovih pravic. To predvsem pomeni uporabo jezika, ki je lahek in se ga da brez težav naučiti. To tudi pomeni, da tak jezik ne sme biti last države ali naroda, niti del njene zunanje politike oziroma sredstvo njene ekonomske nadvlade. Ob ugotovitvi, da je edini jezik, ki izpolnjuje te pogoje, le Mednarodni jezik Esperanto, moramo tudi priznati, da je v ozadju še vrsta resnih in občutljivih vprašanj. To torej zahteva dobro poznavanje smisla pravice do komuniciranja, saj šele to omogoča določanje vprašanja jezika. Zato je naša dolžnost, da z raznovrstnimi razpravami dokazujemo, da lahko en sam skupni jezik za mednarodno komuniciranje spremeni pravico do sporazumevanja iz obljube v živo resničnost.**

Marjorie Boulton (1924), Oxford, lektorica za angleški jezik in literaturo in ravnateljica Pedagoške akademije, v predgovoru k slovenski izdaji svoje knjige **ZAMENHOF oče esperanta**, ki je pri nas izšla l. 1987 ob stoletnici esperanta: *Iz lastnih skorajda štiridesetletnih izkušenj vem, da Esperanto, kakor ga je zasnoval Zamenhof in kakor se je do danes razvil v neprestani uporabi, ustreza vsem jezikovnim zahtevam in razodeva zadovoljivo estetsko zmogljivost celo v poeziji in govorništvu ter tako dejansko omogoča uresničenje te enakopravnosti v mednarodnih stikih in pripomore k uveljavljanju prijateljskih in neobremenjenih odnosov.*

Slovenci smo imeli in imamo več izvrstnih esperantistov, od katerih izstopa profesor stenografije in avtor esperantskih učbenikov, profesor **Rudolf Rakuša** (1893-1970). Po njem se imenuje Rakušev trg v centru Maribora. Njegova učbenika Esperanto za šole in tečaje I. in II. del iz 60-tih let še danes veljata za najboljša. V eni uvodnih lekcij piše v uokvirjenem sestavku »Esperanto kot učni predmet« sledeče: *Mednarodni jezik bo lahko dokazal svoje velike prednosti takrat, ko bo uveden v čim več državah v čim večje število šol. Metoda mora biti prilagojena starostni stopnji učenca in strukturi esperanta. Že po enem letu bo učenec s koristjo primerjal materni jezik s svojimi izjemami z logično gradnjo esperanta ter tako prodril v osnovne zakone mišljenja. Kmalu se bo pričel prosto izražati v novem jeziku. Čez dve leti bo njegovo znanje že tolikšno, da lahko odpade sistematični pouk esperanta in se vaja prevladi na kak drug predmet, kateremu se zato lahko prida ena ura. Najprimernejši predmet bo vsekakov zemljepis, posebno če se obravnavajo takrat druge*

države oziroma celine. Po natančno določeni organizaciji se vrši kolektivna korespondenca razreda s podobnim kolektivom istega razreda v določeni državi. Izmenjujejo se razglednice, slike, risbe, šolski izdelki, kamenine, žuželke itd. Resnični duh mednarodnosti pride v razred, v šolo, v dušo posameznika. Vzgoja k ljubezni do domovine, do maternega jezika, do lastne kulture in do lastnega jezika se organsko izpopolnjuje z vzgojo k mednarodnosti. Sedaj obvlada vsakdo popolnoma dva jezika: materinščino in mednarodni jezik esperanto. Tako prof. Rudolf Rakuša v svojem učbeniku leta 1967.

Naša vest nam narekuje, da se odločimo za dosledno pot enakopravnosti v mednarodnem sporazumevanju. V znak spoštovanja sogovornikov bomo morali za mednarodno sporazumevanje zavestno uporabljati Mednarodni jezik. Uporaba Esperanta, ki je enako tuj in enako lasten vsem narodom, bo vsem ljudem dvigovala samozavest. Predlagatelj misli, da so razmere dovolj resne za pričetek aktivnosti uvajanja esperanta v osnovne šole. Ker gre za eno od osnovnih človekovih pravic, je najbrž vaša Institucija Varuha le teh najbolj primerna za usklajevanje aktivnosti znotraj države in vsaj v začetku tudi z neposrednimi sosedi.

Predlagava tudi, da bi o primerih jezikovne diskriminacije organizirali poseben razgovor zainteresiranih organizacij, saj naju kot državljana moti vse pogostejša uporaba angleščine namesto slovenščine.

O vsebini najine pobude in o današnjem razgovoru z Vami bova seznanila gibanje za esperanto Slovenije. Veseliva se in pričakujeva vaše pozitivne informacije o zadevnih dogajanjih v bližnji prihodnosti. Hvala.

Datum: 01. 06. 2016

Karel Kovač

Jovan Mirkovič

Deklaro pri la lingvo

Slovenia Esperanto-Ligo

Dato: 16.06.2016

EŬROPA ESPERANTO UNIO

Temas: **Propono por »Deklaro pri la lingvo«**

Estimataj!

Ni proponas ke EEU pritraktu kaj disvastigu aldonitan deklaron por akceli demokratigon de la lingva politiko en Europa Unio.

Klarigo:

Internacia lingvo esperanto estis inventita kiel respondo al tiamaj streĉaj rilatoj kaj nekomprenemo

inter la diversaj nacioj. Hodiaŭa situacio en Eŭropa Unio estas simila, ĉar daŭras lingva diskriminacio kaj kreskas nacioalismaj tendencoj. Ni esperantistoj estas konsista parto de hodiaŭa nacia kaj internacia socioj kaj tial devas proponi solvon por lingvaj kaj komunikaj problemoj.

Ĝenerala »Deklaro pri la homaj rajtoj« en la artikolo 19 parolas pri homaj rajtoj rilate uzon de la gepatra lingvo kaj rilate egalrajtan internacian komunikadon. Senĉesa batalo de grandaj nacioj por ilia lingva hegemonio daŭre kaŭzas diskriminacion, malegalecon kaj neniigon de tiuj homaj rajtoj.

Tial ni deklaras:

- Ke ĉiuj ĝisnunaj provoj solvi lingvajn problemojn per uzo de iu ajn nacia lingvo ne solvis tiun problemon, sed eĉ pli komplikis ĝin kaj kaŭzis diskriminacion kaj nacionalismajn tendencojn
- Tial ni proponas ke ĉiu principe rezignu altrudisian lingvon en la internacia komunikado
- kaj ke ĉiu uzu esperanton kiel duan lingvon por internacia komunikado kiel esprimon de estimo por kunparolanto kaj principo de egalrajteco, ĉar ĝi estas same fremda kaj same propraal ĉiu

Ni kredas ke EEU per tia deklaro povos iniciati vastan diskuton pri la lingva demokracio kaj estonta evoluo de kunlaboro en Eŭropa Unio.

Delegito de SIEL:
Anton Miheliĉ, pm.

Prezidanto de SIEL:
Janez Zadavec, pm.

Porinforme: UEA, AEF, HEA, IEF, KEA

Peticija za ohranitevan maternege jezika

V razgreti javni razpravi o Predlogu sprememb in dopolnitev Zakona o visokem ŝolstvu, kjer je osrednja sporna toĉka uvajanje doloĉenih uĉnih programov v angleŝĉini. Besedilo zakona omogoĉa tolmaĉenje, da budo nekateri programi izvajani samo v angleŝĉini, ne pa tudi ali tudi enakovredno v slovenŝĉini. Tu je sporno ŝe veliko tehniĉnih podrobnosti, na primer zagovor izpitov in diplom v slovenŝĉini, pisanje seminarŝkih in diplomŝkih nalog v slovenŝĉini itd., kar so temeljne pravice drŝavljanov RS. Zagovorniki uvajanja angleŝĉine kot dominantnega jezika na slovenŝkih univerzoh izhajajo iz predpostavk, da se v znanosti in poslih po vsem svetu uporablja prvenstveno angleŝĉina, da je veĉina strokovnih objav v angleŝĉini, da le angleŝki ĉlanki prodrejo na velika trŝiŝĉa znanja, da na konferencoh nastopajo v angleŝĉini itd. Ekstrapolacija ad absurdum takih predpostavk zahteva, da materni jezik ukinemo in postanemo govorcj angleŝĉine.

Nasprotniki predlaganih sprememb zakona opozarjajo na nevarnosti za razvoj in obstoj slovenŝĉine kot kulturnega in razvitega jezika, na neupraviĉeno aprioro izbiri angleŝĉine kot lingve franke (zakaj ne kitajŝĉina, ruŝĉina, francoŝĉina, ŝpanŝĉina itd.), na nisko raven znanja angleŝĉine veĉine slovenŝkih predavateljev in ŝtudentov, na ustavne pravice drŝavljanov RS itd. Nasprotniki sprejemajo del argumentacije predlagateljev sprememb zakona, a predlagajo drugaĉne reŝitve. Ŝal po uveljavljenoj praksi predlagatelji zakona predvsem zaniĉljivo zavraĉajo argumente nasprotnikov in se ne trudijo najti za vse sprejmljivih reŝitev. Iz poplave mnenj za in proti priporoĉam za branje prispevek Silvije Borovnik v Sobotni prilogi Dela dne 13. avgusta 2016 na straneh 6 in 7.

30. maja letos smo razposlali okroŝnico ZES s pozivom, da se slovenŝki esperantisti pridruŝijo peticiji *Za vsestranski razvoj slovenŝkege jezika*, ki jo je pripravilo Slavistiĉno druŝtvo Slovenije. Peticijo je doslej podpisalo okoli 9 tisoĉ oseb. Ŝal sta dva naŝa ĉlana izrazila nestrinjanje s podporo peticiji.

Kadar gre za jezike za mednarodno sporazumevanje in komuniciranje, moramo esperantisti zavzeti svoje staliŝĉe in ga javno izraziti. Tu seveda ni neposredno govora o esperantu, vendar »pokop« slovenŝĉine pomeni ŝe hujŝi pokop esperanta. Idealni cilj, da bi poleg materinŝĉine vsakdo kot prvi tuji jezik govoril esperanto, je svetlobna leta daleĉ. Priklanjanje angleŝĉini v vlogi mednarodnega sporazumevalnega jezika celo na raĉun materinŝĉine pa je narodna izdaja, ki bo imela uĉinke v bliŝnji prihodnosti. Ne glede na to, kateri jeziki se uporabljajo za mednarodno komuniciranje (pri nas so v uporabi poleg angleŝĉine ŝe srbŝĉina, nemŝĉina, italijanŝĉina, madŝarŝĉina, francoŝĉina, ŝpanŝĉina, esperanto pa ŝe kateri v manŝi meri), pa je obvladanie in razvoj slovenŝĉine pogoj *sine qua non*. Zahtevati moramo znanje in javno uporabo slovenŝĉine najprej od vseh drŝavljanov RS na vseh poloŝajih (z upoŝtevanjem pravic narodnih manŝin), nato pa tudi od tujcev, ki ŝelijo ŝiveti in delati med nami.

Nezasliŝno je na primer, da se morajo predavatelji slovenŝkih univerz udinjati v tujih znanŝtvenih revijoh s ĉlanki v tujih jeziki, da pridobijo zadostno ŝtevilo toĉk za izvolitev v ustrezne nazive, namesto da bi univerze zagotovile kakovostne domaĉe revije za vse vede in moŝnost objave v slovenŝĉini (z obvezo vsaj skrajŝanega prevoda v drug svetovni jezik). Zdaj pa zaradi tega zanemarljavo objave v slovenŝĉini, zato trpi tudi slovenŝko izrazoslovje na raznih podroĉjih znanosti.

V vseh takih razpravoh se ne sme pozabiti na dejŝtvo, da le malo ljudi zna perfektne veĉ jeziki. Za pisanje ĉlankov, proze in poezije, za zagovarjanje na sodiŝĉih, za prepriĉevanje na zborovanjih v nekem jeziku, ga je

treba perfektno obvladati, tudi če zanemarimo umetniško ali strokovno vsebino. Le tisti, ki so dolgo živeli v nekem jezikovnem okolju, ali pa tisti, ki veliko svojega časa posvečajo nekemu jeziku, ga tudi dovolj kakovostno obvladajo. Trditev, da nekdo obvlada šest jezikov, je najmanj sporna, če že ne smešna. Slovenski znanstvenik, recimo kemik ali biolog, ki ni živel nekaj let v Severni Ameriki ali Veliki Britaniji, težko obvlada angleščino. Kajti, če se je posvečal svoji stroki, ni mogel vsakodnevno študirati še angleščine. S »kreolsko« angleščino pa ne more kakovostno nastopati ali pisati člankov v angleščini – rabi prevajalce, lektorje in korektorje. Spraviti članek v slabi angleščini v prvorazredno revijo pa ni mačji kašelj. Iz lastne izkušnje vem, kako žalostno izgledajo nastopi na mednarodnih konferencah, če govorec ne obvlada jezika perfektno. Govorci v materinščini z lahkoto blestijo s svojimi jezikovnimi finesami, figurami in citati. Sprejemanje tujega jezika za študijski, strokovni ali poslovni jezik pomeni samodejno prevzemanje vloge drugorazrednega partnerja v mednarodnih odnosih, zagovarjanje take jezikovne politike pa je po mojem mišljenju veleizdaja.

Opredeleitev slovenskega naroda temelji na slovenskem jeziku in z njim povezano specifično kulturo, ne na veri, rasi ali politični zgodovini, to je vojvodah, knezih, fevdalcih, državnih tvorbah in vojaških zmagah. Zgodovina Slovencev od Venetov, preko Noričanov in Karantancev, slovenskih dežel v raznih monarhijah do samostojne Slovenije kaže določene narodove politične značilnosti. Delavni in miroljubni, nikoli osvajalski, so se Slovenci znali v nujnih primerih enotno upreti in zmagati, a so jim žal sadove bitk in zmag vedno ukradli domači in tuji škodljivci. To potrjuje večtisočletna zgodovina s primeri Karantancev, kmečkih uporov, revolucionarnega leta 1848, slovenske države po 1. svetovni vojni, NOB in osamosvojitve leta 1991. Vezivo naroda na prepihu zgodovine, pritiskov migracij in močnejših sosedov pa je bil vedno slovenski jezik.

Zato verjamem v poslanstvo esperanta, ki nam omogoča praktično in pravično komuniciranje z vsemi negovorci slovenščine, zagotavlja ohranjanje in razvoj materinščine vsem, velikim in majhnim narodom. Izbira katerega koli nacionalnega jezika za sredstvo mednarodnega komuniciranja bistveno okrni praktičnost in v celoti ukine pravičnost in enakopravnost v mednarodnih odnosih. Zato zahtevam od tvorcev jezikovne politike v Sloveniji, da dosledno ščitijo in podpirajo naš materni jezik ter omogočijo esperantu, da postopno prevzame vlogo glavnega jezika za mednarodno komuniciranje. **Ostoj Kristan**

Obvestila in vabila

Informoj kaj invitoj

Prenova spletišča lernu.net

Spletišče *lernu!* smo več let navajali kot najbolj primerno za samoučenje esperanta. Njegove osnovne strani in tečaji so bili prevedeni v množico jezikov, med njimi tudi v slovenščino. Spletišče je opravljalo kopico funkcij, na primer klepetalnice, slovarja, slovnice itd. Nekatere aplikacije so bile vrhunske (slovnica, mentorsko spremljanje tečajnikov), nekatere pa slabše (slovar, kakovost prevoda v posamezni jezik), predvsem zaradi šibkejšega sodelovanja esperantistov s posameznih jezikovnih področij. Metodologija učenja je bila dovolj napredna in raznolika, da je zadovoljevala potrebe tudi po mnogih letih delovanja spletišča.

Vendar se je uredništvo spletišča lernu.net odločilo za temeljito prenovo in dalo letos v obratovanje vizualno in vsebinsko spremenjeno aplikacijo. Za oceno prenovljenega spletišča, ki je še v razvoju, je še prezgodaj, prve primerjave posameznih funkcij pa so možne in dobrodošle.

Najprej nas je prizadela izguba slovenske inačice uvodnih navodil in osnovnega tečaja. To namreč lahko povzroči težave začetnikom iz našega govornega področja. Zato se je Janez Jug odločil, postopno zapolniti vrzel in priključiti slovenščino v nabor jezikov spletišča *lernu!*. Za to dejanje mu gre vsa pohvala in upamo, da se mu bo pri tem koristnem delu pridružil še kak prostovoljec. Druga opažena pomanjkljivost je precej nedodelano ali manj prijazno programiranje kot na primer pri aplikaciji Duolingo. Upajmo, da se bo to s časom izboljšalo.

Torej ponovno lahko za učenje esperanta po spletu priporočamo *lernu!* ter *duolingo* (samo za tiste, ki vsaj za silo obvladajo angleško). Vse, zlasti izkušene esperantiste, pa vabimo na obisk prenovljenega lernu.net in se priporočamo za ocene, komentarje, predloge in še posebej za tvorno sodelovanje pri obogatitvi slovenskega deleža spletišča. **O.K.**

La Jaro de la Lernanto

La Jaro de la Lernanto estas ideo de UEA konkretigita de UEA kaj ILEI kune. Ĝi estis lanĉita en Nitra, Slovakio, dum UK 2016, okaze de la Tago de la Lernado. Ĝi daŭros ĝis la UK je julio 2017 en Suda Koreio.

Ĝiaj celoj estas:

ĉefa celo: atentigi la mondan movadon kaj eksteran publikon al instruado de Esperanto (iloj, metodologio, strategio ktp)

detalaj celoj: atentigi la vastan publikon pri

- pedagogiaj problemoj en ŝanĝinta mondo;
- apero de tute aliaj kaj nekonataj por antaŭa pedagogio lern-manieroj kaj rimedoj, unuavice teknikaj;
- pripensado de poioma principa ŝanĝo de roloj de lernanto kaj instruisto;
- ellaboro de novaj didaktikaj principoj, strategio, metodologio ktp por instruado de Esperanto tra la mondo.

Komencis agi laborgrupo por koncepti kaj prepari tiun Jaron de la lernanto:

- Ivan Colling (ILEI-estrarano)
- Mireille Grosjean (ILEI-prezidanto)
- Zsofia Korody (estro de la germana ILEI-sekcio)
- Stefan McGill (UEA-vic-prezidanto)
- Elena Nadikova (ILEI-estrarano)
- Nepo Nguyen (prezidanto de la vjetnama TEJO-sekcio)
- Germain Pirlot (veterano en la informado pri Esperanto kaj instruado de Esperanto).

Fonto: Vikipedio, 29an de aŭgusto 2016

Predavanje na konferenci SIRikt

Peter Grbec nas je obvestil, da je bil njegov prispevek o teĉaju esperanta s pomoĉjo aplikacije Duolingo na Osnovni ŝoli Anton Ukmar Koper, ki je bil objavljen že v *Internacia Pedagogia Revuo* aprila 2015 in *Eŭropa Bulteno* junija 2016 ter v septembrski ŝtevilki revije *Balkana Verda Stelo*, sprejet ŝe na 10. mednarodno konferenco SIRikt 2016. Na konferenci bo avtor predstavil pouĉevanje esperanta preko angleŝĉine s pomoĉjo aplikacije Duolingo za skupine.

Konferenca SIRikt je najveĉji izobraŝevalni dogodek v Sloveniji, na katerem se sreĉujejo in delijo svoje izkuŝnje vzgojitelji, uĉitelji, ravnatelj, univerzitetni profesoroj, raziskovalci, ŝtudenti, uĉenci in najrazliĉnejŝi strokovnjaki s podroĉja izobraŝevanja ter drugih znanosti.

10. konferenca SIRikt bo potekala 6. in 7. oktobra 2016 v Kranjski Gori v dvorani Vitranc ter hotelih Kompas in Ramada Resort. Naŝ kolega Grbec bo imel predavanje verjetno 6. oktobra. Program konference si lahko ogledate na: <http://www.sirikt.si/>. **O.K.**

Heroldo de Esperanto

En junio ĉijare la retpaĝo *Novaĝservo RET-INfo / Lingvo – Studio* informis la legantaron, ke *Heroldo de Esperanto* renaskiĝos en 2017. Laŭlitere:

"Heroldo de Esperanto" estas unu el la plej malnovaj Esperanto-gazetoj. Dum la lastaj jaroj ĉe la nuna eldonanto ĝi ofte malfruis, havis multajn problemojn – sed nun aperis espero pri ĝia revigliĝo.

Fabricio Valle (*la antaŭa redaktoro de la revuo Esperanto*) kaj Paulo Lima, partneroj en la entrepreno "Sociala Grupo Lexus" en Brazilio, aĉetis la gazeton "Heroldo de Esperanto" kaj eldonos ĝin ekde la jarkolekto 2017.

La ĝisnuna eldonanto Kooperativo de Literatura Foiro (*membro de la pakto de G. Silfer*) respondecas ankoraŭ pri la tuta jarkolekto 2016. La vendo ne koncernas la rajtojn pri la libroj: la rajtoj restas ĉe LF-koop kaj IIC.

Informoj pri la planoj de Lexus rilate la gazeton, fonditan de Teo Jung, aperos regule ĉe la Facebook-paĝo de la nova eldonanto:

<https://www.facebook.com/lexussociala/>

Esperantist Vinko Bitenc

Poĉitniŝka obilica ĉasa in bolj skrbno prebiranje ĉasopisja daje nepriĉakovane plodove. V sobotni prilogi *Dela* dne 16. julija 2016 na strani 23 sem zasledil ĉlanek Marjete Ŝebovec o pisatelju Vinku Bitencu z naslovom *Knjiŝevnik, ki je kopal strelske jarke*.

V ĉlanku je opisano ŝivljenje umetnika, ki se je rodil leta 1895 v Ŝentvidu pri Ljubljani. Ŝe v mladosti je pesnil in objavljaj v *Jutru*. Ŝtudiral je na II. gimnaziji v Ljubljani in dramsko igro na konservatoriju pri Avgusti Danilovi.

Med prvo svetovno vojno je bil vpoklican v avstro-ogrsko vojsko in poslan na Poljsko, od koder je poŝiljal prispevke za *Dolenjske novice*. Vrnil se je v Slovenijo in bil kot umetnik vsestransko aktiven. Med obema vojnama se je poroĉil, njegova hĉi Marija je postala

priznana koncertna pevka. Leta 1935 je bil uvrščen med vidne slovenske literate. Med nemško okupacijo je delal kot uradnik v Kranju, nato pa je bil kazensko premeščen z družino na Dunaj.

Po vojni se je z družino vrnil domov, a bil kmalu po krivem obtožen sodelovanja z okupatorji – oবাদila ga je družina, ki je v njegovi odsotnosti zasedla njegovo nedokončano hišo na Ježici. Zaradi obtožb je izgubil status umetnika, ostal brez lastnega stanovanja, težko je kaj objavil, opravljal je razne službe v Mariboru. Po intervencijah hčere in nekaterih prijateljev mu je bil vrnjen status umetnika in priznana pokojnina. Poslabšalo se mu je zdravje, umrl je leta 1956 na pisateljskem srečanju v Zagrebu. Pokopan je v Šentvidu pri Ljubljani.

Vinko Bitenc je bil v celoti rehabilitiran šele v samostojni Sloveniji s sklepom Ustavnega sodišča.

V članku je podrobneje opisan njegov ustvarjalni opus. Za nas esperantiste pa je pomembna navedba, da je znal več jezikov: latinsko, italijansko, francosko, nemško, poljsko, rusko in esperanto. V esperanto je prevajal tudi svoje pesmi, prevajal je tudi iz esperanta v slovenščino. Za prevod slovenskih partizanskih pesmi v esperanto je prejel posebno diplomu španskih esperantistov.

Naj na koncu opozorim, da bi bilo škoda, da bi šla esperantska ustvarjalnost Vinka Bitenca v pozabo. Lepo bi bilo, če bi kdo od sedanjih esperantistov ali prijateljev esperanta preučil arhive, morda tudi v sodelovanju z avtorico članka v Sobotni prilogi, ter objavil pregled prispevkov Vinka Bitenca k esperantski literaturi in dejavnosti. **O.K.**

Zahvala ministra Peršaka

Ob imenovanju novega ministra za kulturo v Vladi RS Antona Peršaka je predsednik Združenja za esperanto

Slovenije Janez Zadavec poslal ministru čestitko. V zahvali za čestitko je minister med drugim napisal:

»Na Ministrstvu za kulturo se zavedamo pomena, ki ga za promocijo esperanta opravlja Združenje za esperanto Slovenije / Slovenia Esperanto-Ligo, saj tudi mi menimo, da je enakopravno sporazumevanje bistvo sodelovanja med različnimi narodi. Slovenija poleg tega v skrbi za ohranjanje in razvijanje slovenščine potrebuje izkušnje drugih jezikov, med njimi tudi esperanta.«

Slovenski esperantisti pozdravljamo pozitivno stališče ministra za kulturo in upamo na dobro sodelovanje v aktivnostih za ohranjanje materinščine in uveljavljanje esperanta – pravičnega in praktičnega mednarodnega jezika. **O.K.**

Poziv za zbirko I/I

Lani je bil zaključen 20. letnik našega biltena Informacije / Informoj. To je primeren čas za izdajo vezane zbirke vseh števil vsaj v nekaj izvodih za arhive in strokovno knjižnico ZES. Tudi NUK bi bila vesela kakega izvoda. Združenje za esperanto Slovenije ima v programu dela pripravo take izdaje, a rabi pomoč pri zbiranju posameznih števil, zlasti iz prvih letnikov. V pripravi je pregledna tabela vseh izdanih števil biltena in razpoložljivosti posameznih števil.

Pozivamo vse tiste, ki hranijo izvode našega biltena, da nam podarijo manjkajoče izvode ali pa vsaj omogočijo njihovo fotokopiranje. ZES bo nato zbirke originalov ali fotokopij dala vezati in shranila v knjižni obliki na najbolj ustrezen način. Tisti, ki so nam pripravljeni pomagati, naj pokličejo urednika biltena za dogovor o konkretni izvedbi akcije na telefon 041 275 177 ali pišejo na e-poštni naslov kristan.ostoj@amis.net.

INFORMACIJE / INFORMOJ izdaja / eldonas Združenje za esperanto Slovenije / Slovenia Esperanto-Ligo, Štefanova 9, SI-1000 Ljubljana, Slovenija / Slovenujo. <http://www.esperanto.si>. Matična št. / kodnumero 1205226. ID za DDV / n-ro por AVI: 93737777. Poslovni račun / bankkonto: IBAN SI56 6100 0001 2538 761 pri / ĉe Delavska hranilnica d.d.. (Swift-kodo: HDELSI22). Uredil / redaktis Ostoĵ Kristan, lektoriral / kontrollegis Tomaĵ Longyka.

ISSN 2385-992X Naklada / eldonkvanto: 60

ISSN 2385-9628 URL: <http://www.esperanto.si/eo/bulteno-informacije-informoj-0>